

امکان سنجی حذف نیتروژن آمونیاکی از فاضلاب با استفاده از فرآیند لجن فعال واجد بستر ثابت اصلاح شده با نانو تیوبهای کربن چند لایه

رضا براتی رشوانلو^۱، عباس رضایی^{۲*}، هوشیار حسینی^۳، حمید رضا تشیعی^۴

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت محیط، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

^۲ دانشیار گروه بهداشت محیط، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

^۳ دانشجوی دکتری مهندسی بهداشت محیط، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

^۴ استادیار گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

نشانی نویسنده مسئول: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده پزشکی، گروه بهداشت محیط

E-mail: rezaee@modares.ac.ir

وصول: ۹۲/۱۲/۱۱، اصلاح: ۹۳/۴/۲۶، پذیرش: ۹۳/۴/۲۶

چکیده

زمینه و هدف: غلظت بالای نیترات در منابع آب آشامیدنی می‌تواند باعث ایجاد عوارض و بیماری‌های نظری متهموگلوینیما در اطفال و مشکلات زیست محیطی مانند اترووفیکاسیون می‌گردد. روش‌های بیولوژیکی مختلفی جهت حذف نیترات از منابع آب توسعه یافته است. هدف از این مطالعه بررسی حذف نیتروژن آمونیاکی فاضلاب با استفاده از روش تلفیقی لجن فعال و بسترها ثابت (IFAS) اصلاح شده با نانو تیوب کربن چند لایه می‌باشد.

مواد و روش‌ها: آزمایشات بصورت پیوسته و در مقیاس آزمایشگاهی با ارزیابی راندمان راکتور لجن فعال با بستر ثابت اصلاح شده با نانو تیوب کربن چند لایه صورت گرفت و تأثیر وجود نانو تیوب کربن چند لایه بر کارایی فرآیند با تغییر زمان ماند هیدرولیکی و غلظت آمونیوم ورودی بررسی شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که وجود نانو تیوب کربن چند لایه در بستر اصلاح یافته منجر به تسريع در لجن سازی اولیه شده و همچنین منجر به افزایش حذف آمونیوم از فاضلاب‌های با غلظت کم (۲۵ میلی گرم بر لیتر) و متوسط (۴۰ میلی گرم بر لیتر) می‌گردد.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج اخذ شده، وجود نانو تیوب کربن چند لایه در بستر راکتور تلفیقی لجن فعال و رشد چسبیده می‌تواند راندمان راکتورهای IFAS متداول را در حذف آمونیوم افزایش دهد.

واژه‌های کلیدی: نیتروژن آمونیاکی، نانو تیوب کربن چند لایه، IFAS، لجن فعال

نیتروژن در آب و فاضلاب است. پساب خروجی بسیاری

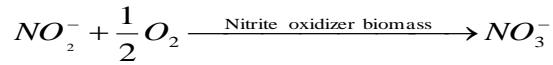
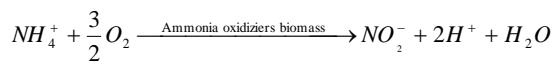
مقدمه

از تصفیه خانه‌های فاضلاب شهری حاوی مقادیر زیادی از نیترات است که بر اساس استانداردهای موجود جهت تخلیه به محیط زیست، نیاز به تصفیه دارند. استاندارد

نیتروژن یکی از ترکیبات موجود در فاضلاب

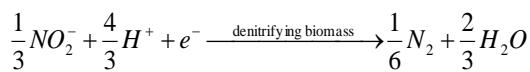
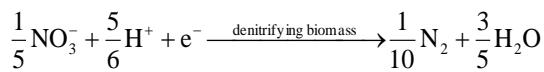
است که به اشکال آلی و غیر آلی مطرح می‌گردد. در میان ترکیبات مختلف نیتروژنه، نیترات پایدارترین حالت

مرحله مجزای نیتریفیکاسیون و دیتریفیکاسیون انجام می شود. در مرحله نیتریفیکاسیون نیتروژن آلی و آمونیاک موجود در فاضلاب به یون های نیتریت و نیترات بصورت زیر اکسید می شوند:

در مرحله دیتریفیکاسیون بیولوژیکی، مطابق

معادله ذیل نیترات تولید شده طی فرآیند نیتریفیکاسیون تحت شرایط غیر هوایی به گاز نیتروژن تبدیل می گردد.

فرآیندهای متداول بیولوژیکی حذف نیترات شامل لوڈزاك- اتینگر اصلاح شده، باردنفو (سیستم چهار مرحله ای) و سیستم تلفیقی لجن فعال و بستر های ثابت (IFAS) می باشد. در فرایند IFAS مزایای مربوط به فرآیندهای رشد چسبیده به سایر مزایای لجن فعال افزوده شده است. فرآیند لجن فعال دارای انعطاف پذیری و کارائی بالائی در تصفیه فاضلاب می باشد و از طرف دیگر فرآیندهای رشد ثابت پایداری بیشتری دارند و دربرابر شوک های آلی و هیدروولیکی مقاومت زیادی دارند، لذا با قرار دادن بستر های رشد ثابت در داخل حوض هوادهی فرآیند لجن فعال، این دو مزیت را بصورت توأم خواهیم داشت (۶). به منظور نیتریفیکاسیون و دیتریفیکاسیون بیولوژیکی در فرآیند تلفیقی لجن فعال و بستر های ثابت می توان از سیستم رشد چسبنده یا معلق استفاده نمود که سیستم های رشد چسبنده نتایج مطلوب تری را برای دیتریفیکاسیون نشان داده است. شن و ماسه، پلی وینیل کلراید، پلی یورتان و سنگ آهک بعنوان بستر های رشد چسبنده ای تابحال در مقیاس های آزمایشگاهی، پایلوت و میدانی برای دیتریفیکاسیون به کار گرفته شده است (۷). خواص چسبنده ای میکرووارگانیسم ها به هر یک از بستر های فوق متفاوت است. در این راستا به منظور افزایش سطح تماس

نیترات در پساب خروجی فاضلاب جهت تخلیه به آبهای سطحی و تخلیه به چاه جاذب، به ترتیب ۵۰ و ۱۰ میلی گرم در لیتر بر حسب نیترات مطرح شده است (۱). سازمان بهداشت جهانی، میزان مجاز نیترات در آب آشامیدنی را ۵۰ میلی گرم در لیتر بر حسب نیترات تعیین نموده است (۲). در صورتی که پساب های حاوی مقدار زیاد نیترات وارد اکوسیستم های آبی شود، اثرات نامطلوبی را بر جای می گذارد لذا پسابهایی که نیترات بالایی دارند را قبل از تخلیه به محیط زیست باید تصفیه نمود (۳). ایجاد بیماری ها و عوارض خاص برای انسان که باعث به مخاطره انداختن سلامت کودکان، زنان باردار و جنین در حال رشد و برخی افرادی که نقایص آنزیمی دارند می شود (۴) و اتریفیکاسیون در منابع آب سطحی از مشکلات مطرح ناشی از مقدار زیاد نیترات در منابع آب می باشد. تکنولوژی های مختلفی جهت حذف نیترات از آب و فاضلاب پیشنهاد شده است. این روشها شامل فرآیندهای شیمیایی و فیزیکی از جمله استفاده از فلزات احیاء کننده، استفاده از آنزیم ها، مبادله کننده های یونی، اسمز معکوس، الکترودیالیز، جذب سطحی و روش های بیولوژیکی می باشند. با توجه به مشکلات مربوط به روش های شیمیایی و فیزیکی از جمله هزینه های عمومی زیاد، هزینه های تولید انرژی و تولید لجن مازاد در حجم بالا، روش های بیولوژیکی ترجیح داده می شوند (۵). اصلاح سیستم های بیولوژیکی جهت افزایش کارایی آنها توسط بسیاری از محققان مورد بررسی قرار گرفته است. معمولاً اصلاح به دو صورت ساختاری و فرآیندی صورت میگیرد. در اصلاح ساختاری از ترکیب فرآیندها و واحدهای مختلف استفاده می شود که در خصوص لجن فعال، این اصلاح از طریق تلفیق با بستر های ثابت انجام می پذیرد. در صورتی که در گزینه اصلاح فرآیندی، مکانیسم زیستی حائز اهمیت است. بهبود چسبنده ای میکرووارگانیسم ها به بستر و ارتقاء فیلم ثابت در این گروه قرار دارد. بطور معمول، حذف نیتروژن از فاضلاب در دو

تیوب کربن استفاده گردید. بدین منظور دو راکتور با ظرفیت ۱۳ لیتر مورد استفاده قرار گرفت. ۳۰٪ حجمی راکتور با بستر ثابت از پلی کربنات با سطح $100\text{ m}^2/\text{m}^3$ پر شد. در کف راکتور سیستم هواده‌ی دیفیوزری به منظور تأمین شرایط رشد باکتریهای، اختلاط و هواده‌ی استفاده گردید. قبل از راه اندازی، MLSS فرایند در حدود 2500 mg/l از لجن تصفیه خانه فاضلاب شهری تامین گردید. بدین منظور به هریک از دو راکتور ابتدا ۲ لیتر و به فاصله‌های زمانی چند روز نیز $5/1$ لیتر لجن فعالی که فرصت ته نشین شدن به آن داده شده بود اضافه گردید. در شرایط مذکور راکتور در مدت ۶ هفته با زمان ماند هیدرولیکی ۲۴ ساعت بهره برداری گردید. بعد راه اندازی اولیه، راکتور در زمان ماندهای هیدرولیکی $4, 8, 12$ و 16 ساعت و در شرایط دمای 25 ± 1 درجه سانتی گراد بهره برداری گردید.

روش سنجش شاخصهای مورد ارزیابی
کلیه آزمایشات مورد نظر نظیر آمونیوم، نیترات، COD و pH طبق روش‌های استاندارد متد (آزمایشات استاندارد آب و فاضلاب) صورت گرفت (۱۰).

یافته‌ها

تغییرات MLSS در راکتورهای دارای مدیا اصلاح شده و سیستم معمول در شکل ۱ ارائه شده است. با توجه به تغییرات MLSS در زمان راه اندازی سرعت تولید میزان بالاتری از دانسیته مواد معلق فرار و توده سلولی میکروبی در راکتور دارای بستر اصلاح شده با نانو تیوب کربن نسبت به راکتور معمولی (مدیا) وجود دارد. برگشت لجن در این سیستم به صورت دوره‌ای انجام پذیرفت. به منظور برآورده صحیح میزان توده سلولی میکروبی تولیده شده، آزمایشات سنجش پروتئین، MLVSS و هتروترف پلیت کانت در ابتدا و انتهای دوره بهره برداری مورد بررسی قرار گرفت. جدول ۲ و ۳ به ترتیب میزان MLVSS، DNA، پروتئین و HPC موجود در

و احتمالاً افزایش چسبندگی میکروارگانیسم‌ها از بسترها اصلاح شده استفاده می‌گردد. در این تحقیق نانوتیوبهای کربن چند حلقه‌ای بدین منظور پیشنهاد شده است. یکی از مهمترین ویژگی فیزیکی نانو تیوب کربن، سطح مخصوص بسیار زیاد آن می‌باشد. سطح ویژه مطلوب (g/m^2) $700 - 1000$ و استحکام زیاد از ویژگیهای بارز گزارش شده این مواد است (۸). هدف از انجام این پژوهش بررسی حذف آمونیوم از فاضلاب سنتیک با استفاده از روش تلفیقی لجن فعال و بسترها ثابت (IFAS) اصلاح شده با نانو تیوب کربن چند لایه می‌باشد.

مواد و روش‌ها

مواد و معرفهای اصلی مورد استفاده از تولیدات
شرکت مرک و زیگما بودند.

خصوصیات فاضلاب ورودی

فاضلاب ورودی به راکتور، واجد COD برابر 500 میلی گرم بر لیتر، غلظت اولیه آمونیوم $25, 40, 80$ و 120 میلی گرم بر لیتر و pH آن در محدوده $7/2 - 7/8$ بوده است. جدول ۱ ترکیبات فاضلاب سنتیک مورد استفاده در تحقیق را ارائه نموده است.

پوشش بستر با نانو تیوب کربن

پوشش دهی نانو تیوب کربن چند لایه به بستر در اتاق مه پاش طی دو مرحله ذیل انجام شده است.
الف) آماده سازی بستر: شامل شستشو سطح بستر توسط تولوئن و چربی زدایی و در ادامه بستر تا دمای 50 درجه سانتی گراد حرارت داده می‌شود.

ب) پوشش دهی: پوشش دهی با ایجاد خلاء‌وبار دار نمودن ذرات نانو تیوب کربن در حضور امواج مافوق صوت صورت گرفت (۹).

مشخصات پایلوت

در این مطالعه به منظور حذف ترکیبات آمونیوم از سیستم تلفیقی لجن فعال و رشد چسبیده اصلاح با نانو

جدول ۱: مواد مصرفی جهت تهیه فاضلاب سنتیک

ترکیب	مقدار (میلی گرم بر لیتر)
دکستروز	۵۰۰
کلرید آمونیوم	۴۲۴ و ۳۱۶، ۲۰۸، ۱۰۴، ۴۲
پتاسیم دی هیدروژن فسفات	۱۲
کلرید کلسیم	۱۸
سولفات منیزیم	۲۴
آب شهری با حداقل نیترات به میزان ۱۴ میلی گرم بر لیتر	-

جدول ۲: میانگین شاخص های DNA، MLVSS، HPC، پروتئین و MLSS کربن در مقایسه با راکتور معمولی در ابتدای دوره بهره برداری

MLVSS	MLSS	DNA	پروتئین	HPC	پارامتر
۶۹۹/۹۵	۱۰.۹۶	۱۸۱/۹۳	۲/۲۳	۳۵۵۸	راکتور اصلاح شده
۵۱۹/۰۴	۸۱۷/۳۳	۱۴۳/۲۲	۱/۷۲	۳۲۵۸/۳	IFAS معمول

جدول ۳: میانگین شاخص های DNA، MLVSS، HPC، پروتئین و MLSS کربن در مقایسه با راکتور معمولی در انتهای دوره بهره برداری

MLVSS	MLSS	DNA	پروتئین	HPC	پارامتر
۲۲۷۷	۳۵۲۶	۶۴۱/۵۵	۷/۶۶	۷۳۹۹	راکتور اصلاح شده
۱۶۵۴	۲۵۶۶	۴۶۵/۹۹	۵/۵۷	۶.۰۹۴	IFAS معمول

راکتور IFAS اصلاح شده با نانو تیوب کربن بالاتر از راکتور IFAS معمولی می باشد.

در این مرحله با لحاظ زمان ماند هیدرولیکی ۱۲ ساعت به عنوان زمان بھینه برای نیتریفیکاسیون دینیتریفیکاسیون بیولوژیکی در نظر گرفته شد. نتایج اثر بارگذاری های مختلف آمونیوم در سیستم مورد ارزیابی در نمودار ۳ ارائه شده است.

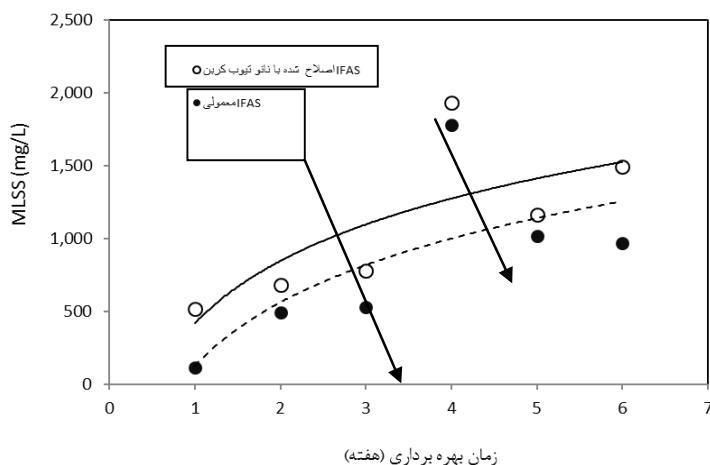
میزان نیترات خروجی از دو راکتور در زمان ماند هیدرولیکی ۱۶ ساعت و بارگذاری های مختلف در شکل ۴ ارائه شده است.

راکتور IFAS اصلاح شده با نانو تیوب کربن و راکتور معمولی را در ابتداء و خاتمه دوره بهره برداری را نشان می دهد.

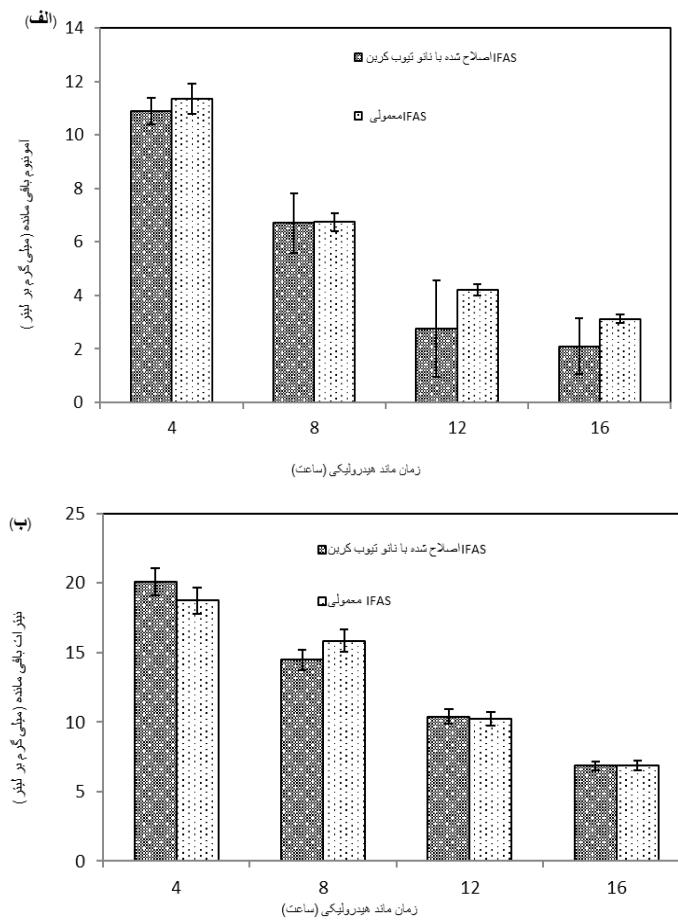
در مرحله بعد، غلظت آمونیوم خروجی در زمان های ماند هیدرولیکی (HRT) ۴، ۸، ۱۲ و ۱۶ ساعت با توجه به بار آمونیوم ورودی ۲۵ میلی گرم بر لیتر مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به نتایج حاصله مقادیر آمونیوم خروجی از دو راکتور در زمانهای ماند هیدرولیکی ۱۲ ساعت در حد استاندارد تخلیه به آبهای سطحی می باشد. اما در زمان ماند هیدرولیکی ۱۲ ساعت، خروجی راکتور حاوی مedia اصلاح شده با نانو تیوب کربن در حد استاندارد ولیکن خروجی راکتور معمولی بالاتر از میزان استاندارد است و همچنین در زمان ماند هیدرولیکی کمتر از ۸ ساعت خروجی دو راکتور خارج از حد استاندارد بوده است (شکل ۲-الف). غلظت های نیترات خروجی دو راکتور، در زمان های ماند هیدرولیکی ۴، ۸، ۱۲ و ۱۶ ساعت، در محدوده استاندارد می باشد (شکل ۲-ب) ولی راندمان حذف در راکتور

بحث

نوع بستر مورد استفاده، الگوی سیستم هوادهی و نوع آن، غلظت ورودی نیتروژن آمونیاکی، شکل حوضچه و پروفیل هیدرولیکی جریان بطور معمول شاخص هایی هستند که جهت طراحی یک سیستم به منظور انجام عملیات تصفیه بایستی در نظر گرفته شوند. در صورت در نظر نگرفتن شاخصهای مذکور و یا عدم طراحی صحیح

شکل ۱: تغییرات MLSS در راکتورهای دارای میدی اصلاح شده و سیستم معمول

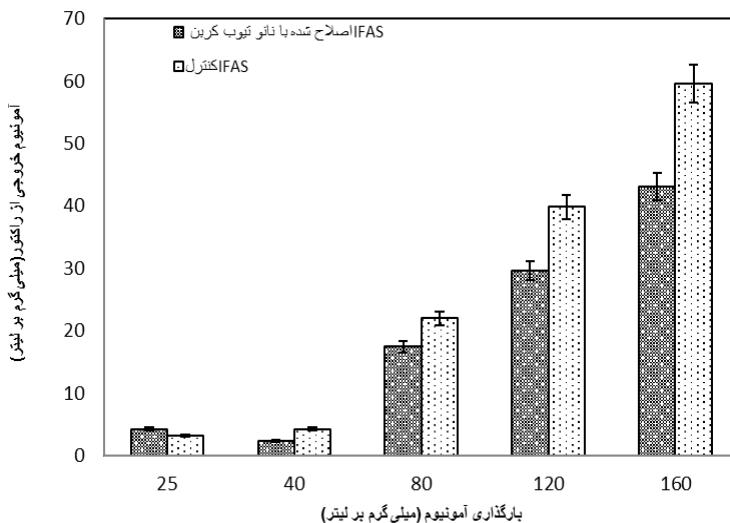

شکل ۲: میزان آمونیوم (الف) و نیترات (ب) خروجی از راکتور دو راکتور با بارگذاری آمونیوم ۲۵ میلی گرم بر لیتر در زمان های ماند هیدرولیکی ۴، ۸، ۱۲ و ۱۶ ساعت

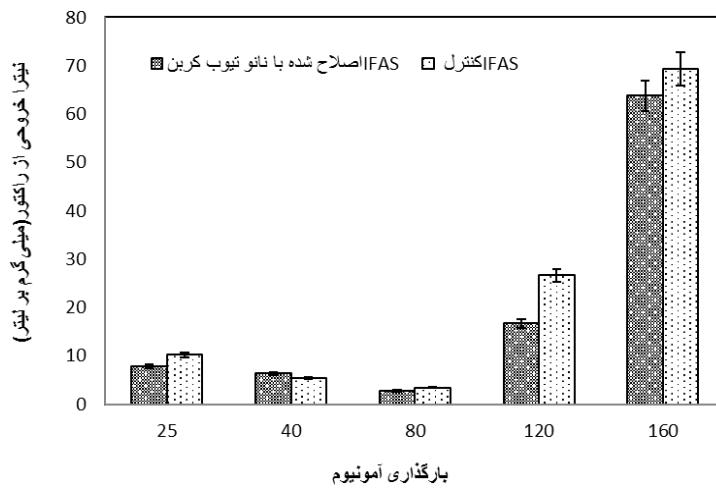
نتایج دوره راه اندازی فرایند لجن فعال تلفیقی نشان می دهد که وجود نانو تیوب کربن چند لایه در بستر، روند تولید بیوفیلم را تسریع می نماید. علت افزایش سرعت لجن سازی به ماهیت فیزیکی و ماهیت هیدروفیلیک/هیدروفوبیک نانو تیوب کربن مرتبط است.

آنها، امکان بروز مشکلات جدی در سیستم می باشد (۱۱). در این مطالعه با توجه به تشابه کلیه معیارها، تأثیر نوع بستر بر عملکرد فرآیند بیولوژیکی در حذف غلظت های مختلف آمونیوم مورد مطالعه قرار گرفت.

بررسی اثر اصلاح سیستم تلفیقی

شکل ۳: میزان آمونیوم خروجی از راکتور در زمان ماند هیدرولیکی ۱۶ ساعت و بارگذاری های مختلف

شکل ۴: میزان نیترات خروجی از راکتور در زمان ماند هیدرولیکی ۱۶ ساعت و بارگذاری های مختلف (۲۵، ۴۰، ۸۰ و ۱۶۰ میلی گرم بر لیتر)

بهتر از محیطهای غیرمتخلخل انجام می‌گیرد و در اینگونه محیطها رشد باکتریهای دنیتریفاير بهتر و بیشتر انجام می‌گیرد (۱۲). مطالعات انجام شده توسط راجاپاکس، فوگلار و سالیلینگ تأیید کننده این موضوع است که افزایش سطح و تخلخل بستر باعث تماس بهتر باکتری با بستر و افزایش سرعت نیتریفیکاسیون- دنیتریفیکاسیون می‌شود (۱۲-۱۴). نتایج مقایسه بیومس چسبیده به بستر دو راکتور در طول دوره بهره برداری (جداول ۲ و ۳) نیز نتایج مشابه ای داشته است.

بررسی اثر زمان ماند هیدرولیکی
در سیستم های بیولوژیکی، تعیین زمان ماند

از مزایای نانو تیوب کربن چند لایه، سطح نسبتاً بالا نسبت به حجم و وجود خلل و فرج بالا می باشد که این امر تثیت بهتر باکتریها را ممکن و در نهایت انتظار می رود فعالیت نیتریفیکاسیون و دنیتریفیکاسیون دارای سرعت بالاتری باشد. با توجه به خصوصیاتی که نانو تیوب کربن چند لایه، بستر مناسب برای تثیت باکتریهای نیتریفاير و دنیتریفاير و استفاده از آن در فرآیند نیتریفیکاسیون و دنیتریفیکاسیون با سیستم راکتوری بستر چسبیده مورد انتظار می باشد. مطالعه انجام شده توسط راجاپاکس (Rajapakes) نشان داده است که دنیتریفیکاسیون در محیطهای متخلخل به علت فراهم کردن سطح فعال بیشتر

نتایج حاصله که در شکل ۳ ارائه شده است نشان می دهد که با انتخاب زمان ماند هیدرولیکی ۱۲ ساعت و افزایش میزان بارگذاری آمونیوم تا ۴۰ میلی گرم بر لیتر (فاضلاب با غلظت متوسط)، راکتور دارای مدیا اصلاح شده با نانو تیوب کربن چند لایه با راندمان بیشتری (۹۶ درصد) نسبت به راکتور معمولی (۹۲ درصد)، قادر است آمونیوم و نیترات را به کمتر از حد استاندارد کاهش دهد اما در غلظتهای بالاتر (۸۰ میلی گرم بر لیتر و بالاتر) از این مقدار به دلیل تولید مقادیر زیاد آمونیوم و نیترات در خروجی از راکتور امکان استفاده از این زمان ماند برای حذف آمونیوم وجود ندارد. مطالعه انجام شده توسط ورتوفسک (Vrtovsek) با استفاده از راکتور بستر ثابت با یک بستر ترده سلولی ویژه (مخلط PVC و نانو تیوب کربن چند لایه پودری) برای تصفیه آبهای زیرزمینی نیز نتایج مشابهی را نشان داده است (۲۰). در مجموع می توان نتیجه گیری نمود که در بارگذاری آمونیوم به میزان ۸۰ میلی گرم بر لیتر (فاضلاب غلیظ) با وجود افزایش زمان ماند هیدرولیکی تا ۱۶ ساعت اگرچه راکتور نمونه و معمولی توانایی کاهش آمونیوم و نیترات را تا حد استاندارد زیست محیطی دارند اما وجود نانو تیوب کربن چند لایه تأثیرقابل ملاحظه ای در راندمان نداشته است.

نتیجه گیری

نتایج این تحقیق نشان می دهد: (۱) بستر اصلاح شده با نانو تیوب کربن چند لایه، در بهبود فرایند بیولوژیکی حذف ترکیبات نیتروژنه اثرگذار بوده و بستری مناسبی جهت رشد و تشکیل بیوفیلم را فراهم نموده است. (۲) زمان ماند هیدرولیکی راکتور مهمی در بهره برداری سیستم های تلفیقی لجن فعال و رشد چسبیده به شمار می رود. در مطالعه فوق زمان ماند هیدرولیکی بهینه برابر ۱۲ ساعت در حذف آمونیوم و بارگذاری ۲۵ میلی گرم بر لیتر تعیین گردید. (۳) در زمان ماند هیدرولیکی بهینه غلظت آمونیوم خروجی در بارگذاری های ۲۵ تا

هیدرولیکی بهینه همواره به عنوان یکی از فاکتورهای مهم بهره برداری مورد توجه قرار گرفته می باشد به گونه ای که با افزایش آن هزینه تجهیزات افزایش و کارایی سیستم کاهش می یابد و با کاهش بیش از حد زمان ماند هیدرولیکی، غلظت آمونیوم در خروجی افزایش می یابد. همچنین زمان ماند هیدرولیکی بهینه در هر سیستمی می تواند کاملاً مستقل باشد (۱۵ و ۱۶). بررسی مقایسه پاسخ های دو راکتور به لحاظ تأثیر زمان ماند هیدرولیکی در سطوح معرفی شده شامل زمان های مانده ۸، ۱۲ و ۱۶ ساعت با بارگذاری ۲۵mg/l (مشابه فاضلاب رقیق) در شکل ۲ نشان داده شده است. بررسی متون علمی نشان می دهد که یکی از ویژگیهای سیستمهای تلفیقی تصفیه فاضلاب راهبری در زمان ماند هیدرولیکی کمتر در عین دستیابی به نتایج مطلوب در مقایسه با سیستمهای رشد معلق است (۱۷ و ۱۸). لذا چهار زمان مانده ۸، ۱۲، ۱۶ و ۱۷ ساعت در این پژوهش مدنظر قرار گرفت. کاهش آمونیوم تا زیر استاندارد با استفاده از نانو تیوب کربن چند لایه طی زمان ماند هیدرولیکی ۱۲ ساعت به دست آمده است در صورتی که در نمونه معمولی زمان ماند هیدرولیکی مطلوب ۱۶ ساعت بوده است که زمان ماند هیدرولیکی ۱۶ ساعت، یک زمان ماند متدائل و رایج در بسیاری از سیستمهای تصفیه زیستی به شمار می رود. کمیت زمان ماند به دلیل تأثیر بر حجم تأسیسات به لحاظ اقتصادی یک پارامتر مهم به شمار می رود که هرچه کمتر باشد، اقتصادی تر بوده و امکان تصفیه حجم بیشتری فاضلاب در زمان کمتر وجود دارد. مطالعه انجام شده توسط گودینی و همکاران نیز نتایج مشابهی را نشان داده است (۱۹). نتایج این مطالعه نیز حاکی از آن است که راکتور واجد بستر اصلاح شده با نانو تیوب کربن با زمان ماند کوتاهتری می تواند در جهت کاهش میزان آمونیوم تا حد استاندارد های زیست محیطی و در فاضلابهای رقیق استفاده شود.

بررسی اثر بارگذاری آمونیوم

۸۰ میلی گرم بر لیتر به طور مشابه برای هر دو راکتور
معمول و اصلاح شده صورت پذیرفت.

۸۰ به طور قابل توجهی برای هر دو راکتور مورد مطالعه
کاهش یافت و بیشترین میزان کاهش آمونیوم در باگذاری

References

1. Ghafari S, Hasan M, Aroua MK, Bio-electrochemical removal of nitrate from water and wastewater: A review. *Bioresour Technol*, 2008; 99(10): 3965-74.
2. World Health Organization, Guidelines for drinking water quality, 2004;1(3): 417-20.
3. Foglar L, Vukovic M. High nitrate removal from synthetic wastewater with the mixed bacterial culture, *Bioresour Technol*, 2005; 96: 879-88.
4. Pekdemir T, Kacmazoglu EK, Keskinler B, Algur OF. Drinking water denitrification in a fixed bed Packed Biofilm Reactor. *Envir Sci*, 1998; 22: 39-45.
5. Ergas SJ, Reuss AF. Hydrogenotrophication of drinking water using a hallow fiber membrane bioreactor. *J Water Sup*, 2001; 161-71.
6. Weerapperuma D, de Silva V, Seeta VK. Achieving advanced wastewater treatment standards with IFAS. WEFTEC, 2005: 1945-58.
7. Cang Y, Roberts DJ, Clifford DA. Development of cultures capable of reducing perchlorate and nitrate in high salt solutions. *Water Res*, 2004; 38(14-15):3322-30.
8. Ugrate D, Chatelain A, de Heer WA. Nanocapillarity and chemistry in carbon nanotubes. *Science*, 1996; 274(5294): 1897-9.
9. Koshio A, Yudasaka AM, Zhang M, Iijima S. A simple way to chemically react single-wall carbon nanotubes with organic materials using ultrasonication, *Nano Lett* , 2001; 1: 361–363.
10. APHA, AWWA, WEF: Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater,2004.
11. Weerapperuma D, de Silva V, Seeta VK, Achieving advanced wastewater treatment standards with IFAS. WEFTEC, 2005.
12. Rajapakes JP, Scutt JE. Denitrification with natural gas and various new growth media. *Wat Res*, 1999;33(18):3723-34.
13. Foglar L, Sipos L, Bolf N. Nitrate removal with bacterial cells attached to quartz sand and zeolite from salty wastewaters. *World J. Microbiol Biotechnol*, 2007;23(11):1595-603.
14. Saliling WJB, Westerman PW, Losordo TM. Wood chips and wheat straw as alternative biofilter media for denitrification reactors treating aquaculture and other wastewaters with high nitrate concentrations. *Aquacultur Eng*, 2007;37(3):222-33.
15. Hongyan LI, Zhang Y, Yang M, Kamagata Y. Effects of hydraulic retention time on nitrification activities and population dynamics of a conventional activated sludge system. *Front Environ Sci Eng* 2013; 7(1): 43-48.
16. Pekdemir T, Kacmazoglu EM, Keskinler B, Algur OF. Drinking Water Denitrification in a Fixed Bed Packed Biofilm Reactor. *Tr J Eng Environ Sci*, 1998; 22: 39-45.
17. Wang Q, Fen C, Zhao Y, Hao C. Denitrification of nitrate contaminated groundwater with a fiber-based biofilm reactor. *Bioresour Technol*. 2009; 100: 2223-7.
18. Metcalf L, Eddy HP. Wastewater Engineering: Treatment, Disposal, and Reuse. 4th Edition. Mc Graw-Hill Inc. 2004.
19. Godini H, Rezaee A, Beyranvand F, Jahanbani N, Removal of nitrate by denitrifying bacteria supported with activated carbon in a fluidized bed reactor. *Yafte J*, 2012, 14(2): 15-27.
20. Vrtovsek J, Ros M. Denetrification of groundwater in the biofilm reactor with a specific biomass support material. *Acta Chim Slov*, 2006; 53:396-400.

The possibility of ammonium nitrogen removal from wastewater through the process of modified integrated fixed film activated sludge (IFAS) with multiwall carbon nanotubes

Reza Barati Rashvanloo,

MSc student of Engineering Occupational Health, Medical Science, Tarbiyat Modares University, Tehran, Iran.

Abass Rezaee,

Associate Professor of Environmental Health, Medical Science, Tarbiyat Modares University, Tehran, Iran.

Hoshyar Hosseini,

Ph.D. Student of Engineering Environmental Health, Medical Science, Tarbiyat Modares University, Tehran, Iran.

Hamid Reza Tashyiee

Assistant Professor of Engineering Environmental Health, Faculty of Public Health, Islamic Azad University, Tehran Medical Science Branch, Tehran, Iran.

Received:02/03/2014, **Revised:**08/07/2014, **Accepted:**15/07/2014

Corresponding Author:

Medical Science, Tarbiyat
Modares University, Tehran, Iran
rezaee@modares.ac.ir

Abstract

Background: High nitrate concentration in water resources can create some diseases such as methemoglobinemia in children and environmental problems like eutrophication. Nowadays, different biological methods have developed for nitrate removal from water resources. This study aimed to examine ammonium nitrogen removal via modified integrated fixed film activated sludge (IFAS) using multiwall carbon nanotubes.

Materials and Methods: The experiments were performed to evaluate efficiency of modified IFAS using carbon nanotube in laboratory scale with continues form. The effect of multiwall carbon nanotubes on sufficiency of process with retention time and ammonium concentration was studied.

Results: The results showed that applied multiwall carbon nanotubes in modified IFAS can lead to an acceleration in primary sludge production and ammonium removal from low and middle concentrations wastewater.

Conclusion: According to the obtained results, utilizing the multiwall carbon nanotubes as medium in an IFAS can improve the efficiency of the system for ammonium removal.

Key Words: Ammonium nitrogen; Multiwall carbon nanotubes, IFAS, Activated sludge